

STUDIETIPS VOOR BRUGKLASSERS

2020-2021

**Leren...
altijd
overal
en van
iedereen**

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Algemene tips	4
Nederlands	6
Frans	9
Engels	10
Geschiedenis	12
Aardrijkskunde	13
Wiskunde	14
Biologie	16
Techniek	18
Levensbeschouwing	20
Muziek	22
Beeldend	24

september 2020

Aan de leerlingen van de brugklas en aan hun ouder(s)/verzorger(s),

In dit boekje ontvangen jullie 'studietips voor de brugklassers'. De docenten van de verschillende vakken hebben daarin vastgelegd hoe je hun vak het beste aan kunt pakken. Het is een verzameling van alle tips die je in de loop van dit jaar krijgt. Het zijn handreikingen over hoe je zo effectief mogelijk kunt werken en hoe je meer rendement haalt uit de inspanningen die het Alkwin van jou vraagt.

We vragen je om de tips goed door te nemen en te gebruiken. Er staat voor jou vast nog een handige of nuttige tip bij! Je kunt het boekje gebruiken wanneer het met een vak niet gaat zoals jij wilt, maar ook wanneer je in minder tijd hetzelfde leerresultaat wilt bereiken.

Veel succes dit jaar in de brugklas!

Anoek Backer
Afdelingsleider 1^e leerjaar

Algemene tips

Hieronder staan tips die je overal kunt gebruiken: bij het maken van je huiswerk, bij het maken van toetsen en proefwerken, bij het voorbereiden van presentaties, maar ook bij klussen buiten de school. Het gaat vooral over hoe je een taak aanpakt. Hoe begin je ergens aan? Hoe blijf je aan het werk? Hoe maak je een taak af? En hoe controleer je of het zo goed is? Het komt je vast bekend voor: we noemen het de **ABC-methode**.

A van Aanpak, Aandacht, Afwisseling, Archiveren hoe het goede spoor in je geheugen te maken of te vinden.

Waar gaat dit eigenlijk over? Wat weet ik hier al van? Heb ik hierover iets gelezen, of op de tv gezien, of op school over gehoord? Welke kernwoorden ken ik hierbij? Doet het me aan iets anders denken? Waar is dit nuttig voor? Kan ik het ergens voor gebruiken? Is het ook interessant? Of gewoon leuk? Behoort het tot de lesstof? Hoe zal het getoetst worden? Hoe kan ik dit het beste aanpakken? Heb ik al eens iets gedaan wat hier op lijkt? En had ik daar een slimme manier voor? Hoe doen andere leerlingen zo iets? Is dit in de klas wel eens voorgedaan?

Een goede aanpak heb je nodig om doelgericht te kunnen werken. Heb ik alle spullen klaarliggen? Boek, schrift, kladpapier, passer en geodriehoek, atlas, alles wat ik nodig heb? Ik wil me goed concentreren; liggen er nog dingen die me zeker zullen gaan afleiden? Moet ik dit op mijn Chromebook doen, of toch in een schrift? Misschien kan ik mijn Chromebook beter even uitzetten en leg ik mijn mobiele telefoon weg. Ik wil ook opschieten; hoeveel tijd wil ik hieraan besteden? Waar moet ik ongeveer zijn over een kwartier?

B van Bewerken, Bezig zijn, hoe de klus goed en snel te klaren.

En nu ertegenaan! Kijk of je geconcentreerd en gericht op je taak kunt werken. Hoe je precies aan de slag gaat, kun je halen uit de tips bij ieder vak. Na een tijdje vraag je jezelf af: gaat het zo goed? Is dit een effectieve manier van werken? Kan het beter en sneller?

C van Controle: heb ik het zo goed gedaan?

Ken ik het nu goed genoeg? Hoe kan ik dat controleren? Je kunt iets laten controleren door een klasgenoot of jezelf laten overhoren door één van je ouders. Ook kun je een diagnostische toets maken of je werk nakijken met het antwoordenboek.

Dan vraag je jezelf het volgende af: was dit de hele opdracht of ben ik nog iets vergeten? Toen ik de vorige keer zo iets moest doen, was ik toen tevreden met het resultaat of had ik het op een andere manier kunnen of moeten doen? Ben ik tevreden over de manier waarop ik nu gewerkt heb? Doe ik het de volgende keer weer zo? Of weet ik nu al een slimmere manier?

Stel jezelf steeds, als in een flits, dit soort vragen. Je werkhouding en je studiemethode verbeter je zo steeds meer.

Vooral aan stap A en stap C blijken veel leerlingen niet toe te komen. Dat is zonde, want deze stappen kunnen jou goed helpen bij het leren *leren*. Besteed bewust tijd aan deze stappen. Eerst voelt het misschien tijdrovend, maar uiteindelijk levert het je veel tijd op!

Voor stap B kun je natuurlijk bij ieder vak in deze Tips voor Brugklassers praktische adviezen krijgen. Zoek ze maar op.

Nederlands

Lezen van boeken

- Lees minstens één boek per drie weken. Alles wat je echt leest is goed, ook informatie over je hobby en sport. Stripboeken tellen niet mee als echt leesvoer. Veel leerlingen hebben een gemiddeld jeugdboek uit in ongeveer zes uur. Regelmatig een boek lezen zorgt ervoor dat je went aan het verwerken van grotere hoeveelheden tekst. Daardoor kun je het leren en maken van al je huiswerk steeds beter en sneller gaan doen. Veel lezen is dus van belang voor alle schoolvakken. Los daarvan brengt het lezen van een boek je meestal even in een andere wereld en dat kan een mooie afleiding zijn.
- Als je niet van lezen houdt, lees dan elke dag een poosje op een vast tijdstip, bijvoorbeeld een half uur voor het slapen gaan. Probeer de richtlijn in de vorige tip te volgen: als je regelmatig leest, kun je over het algemeen boekverslagen gemakkelijker maken, gaat je alles bij alle vakken, waaronder natuurlijk Nederlands, je gemakkelijker af.

Spelling en grammatica

- Grammatica (benoeming van woordsoorten en herkennen van zinsdelen) is uiteindelijk bedoeld om jou betere zinnen te laten schrijven. De werkwoordspelling wordt ook beter als je dit onderdeel onder de knie hebt. Net als een huis heeft een zin een soort plattegrond (de zinsbouw), maar ook materiaal (woorden) dat nodig was om het geheel samen te stellen. Heb je moeite met grammatica, dan is het verstandig zelf regelmatig kleine stukjes te schrijven. Bekijk jouw eigen zinnen kritisch: kloppen de zinnen - kun je onderdelen verplaatsen - kun je onderdelen weglaten of iets toevoegen? Kijk ook eens naar jouw aantekeningen van verschillende vakken. Je hebt een schat aan informatie over je eigen taalvaardigheid.
- Bij spelling gaat het ook om taalvaardigheid, maar dan vanuit een ander gezichtspunt. Slecht gebouwde (ongrammaticale) zinnen zijn vaak onbegrijpelijk, maar spelfouten geven vooral een slordige indruk. Veel mensen ergeren zich aan alle fouten in de spelling en werkwoordspelling. Dat komt omdat de meeste regels voor werkwoordspelling voor veel mensen overzichtelijk zijn. Die mensen kennen de volgorde van de regeltjes vaak heel goed: "Eerst kijken of een werkwoord in een zin een persoonsvorm is en dan ...". Gebruik bij twijfel over de schrijfwijze van woorden het Groene boekje, of een woordenboek

Tekstverklaring

- Lees een tekst altijd twee keer: de eerste keer snel om de hoofdlijn te vinden (oriënterend lezen). De tweede keer moet je meer letten op de details. (precies lezen)
- Let vooral op de eerste zin en laatste zin van elke alinea, omdat deze zinnen vaak de belangrijkste informatie bevatten.
- Lees eerst snel alle vragen van de tekstverklaring door. In die vragen wordt regelmatig extra informatie gegeven over de tekst.
- Ga na wat het belangrijkste van de vraag is (let op signaalwoorden zoals verschil, overeenkomst, oorzaak, verband, maar, echter, doordat, omdat enzovoort), zodat je weet waarnaar je op zoek moet gaan. Denk bovendien niet te ingewikkeld: in veel vragen in tekstverklaringen wordt alleen getoetst of je een behandelde term van de theorie kunt koppelen aan een verschijnsel in een tekst.
- Verwerk de vraagstelling in je antwoorden. De belangrijkste woorden uit de tekst keren dan terug en zo kun je goed zien of je de vraag ook echt beantwoord

Schrijven

- Schrijven en spreken (het actief omgaan met taal) zijn erg belangrijk voor jouw taalvaardigheid. Door te doen herken je vaak zelf allerlei taalverschijnselen en krijg je een beter inzicht. Daarvoor moet je uiteraard wel een beetje kritisch zijn op je taalgebruik. Als je moeite hebt met de theorie in de lessen Nederlands, komt dat misschien omdat je het te ver weg zoekt. Veel van wat je leert, gaat ook over jezelf!
- Als je iets gaat schrijven, bedenk dan wat het onderwerp van de tekst is, wat je over het onderwerp wil zeggen, wat je ermee wil bereiken, voor wie je gaat schrijven en wat voor een soort tekst je moet schrijven. Maak een bouwplan voordat je gaat schrijven. Dat doe je zo: schrijf wat punten op (deelonderwerpen), bedenk een inleiding (een kernachtige eerste zin en een opwarmertje, doen vaak wonderen) en maak een kladversie. Controleer het klad zorgvuldig op taalfouten en kijk of de alinea's een beetje natuurlijk in elkaar overlopen. Daarna schrijf je de tekst in het net.
- Lees het commentaar van de docent goed en probeer fouten een volgende keer te vermijden. Stapje voor stapje, uiteraard: als je veel commentaar hebt gekregen, kun je het de volgende keer niet ineens helemaal goed doen.

Algemene tips

- Bewaar alle proefwerken, overhoringen en schrijfopdrachten voor alle vakken geordend in een map. Ga bij de bespreking in de les na wat voor soort fout je hebt gemaakt. Heb je de vraag niet goed gelezen? Of heb je een regel niet toegepast? Of heb je een deel van de stof niet begrepen? Dit geldt ook voor het huiswerk. Als je weet

wat voor soort fouten je hebt gemaakt, kun je deze de volgende keer vermijden.

Gaat het niet zo best met Nederlands, onthoud dan een paar dingen.

- Blijf positief over jouw taalbeheersing. Je kunt al heel wat.
- Verwacht geen grote sprongen voorwaarts.
- Werk en leer regelmatig in kleine brokjes en herhaal steeds weer. Je moet iets drie keer geleerd hebben, voordat je een toets gaat maken.
- Grijp regelmatig terug naar oude leerstof. Kijk vooruit naar wat komen gaat en vraag aan jezelf hoe de recente leerstof past in het geheel.
- Leg niet teveel nadruk op extra werk dat je moet doen. Beter regelmatig een beetje, dan af en toe veel.
- Blijf niet te lang stilstaan bij een opdracht, als je hem niet begrijpt, maar sla hem ook niet over. Maak alvast een kladdocument aan in Google-documenten: vaak wordt dan meteen al duidelijker wat de bedoeling van de opdracht is.

Frans

Wat heb je nodig:

- 2 werkboeken (cahiers d'activités), deel A en deel B van 'Grandes Lignes'.
- Grandes Lignes en ligne (digitale leeromgeving; Franse filmpjes, video-uitleg en luisterfragmenten.
- Lijntjes schrift om aantekeningen te maken.

In de eerste klas heb je maar 1 uur in de week Frans. Je boek en schrift heb je altijd mee.

Naast het leren spreken en luisteren van een nieuwe taal, ga je ook van alles leren over de Franstalige cultuur.

Bij het leren van een nieuwe taal, hoort ook het leren van woordjes. Voor elke les zal je als huiswerk woordjes om te leren krijgen.

Hoe moet je de woordjes leren?

- Begin op tijd met leren;
- Leer de woorden en zinnen in kleine blokjes;
- Luister naar de uitspraak van *Grandes Lignes en ligne* en lees mee;
- Lees de woorden en zinnen hardop voor om je uitspraak te oefenen.
- Schrijf de Franse woorden en zinnen een keer op of type ze in. Let goed op de spelling.
- Overhoor jezelf (of laat jezelf door iemand overhoren).
- Pas als je 5 woorden kent, begin je met het leren van het volgende blokje. Herhaal dan ook de woorden van het vorige blokje.
- Maak gebruik van WRTS, memorise, quizlet of een ander computerprogramma of app om woordjes te leren.

Magister / Classroom:

We gebruiken niet alleen de lesmethode *Grandes Lignes*, we bekijken soms filmpjes of hebben andere opdrachten. Deze zijn te vinden op Classroom.

Huiswerk wordt in de klas opgegeven en staat ook in Magister. In Magister kan je ook zien wanneer je toetsen hebt. Wat je precies moet leren staat in Classroom.

We verwachten dat je actief meedoet tijdens de les, aantekeningen maakt, je spullen in orde hebt en natuurlijk je best doet om zoveel mogelijk van het geleerde in de praktijk te brengen.

We wensen je veel succes maar vooral veel plezier met het leren van het Frans!

Bonne chance

Engels

Je hebt nodig:

- Impact Student Book
- schrift
- chromebook
- oortjes

Wat staat er in je Student book?

- Unit 1 tot en met 8 (hoofdstukken)
- Elke Unit heeft leesvaardigheid, schrijfvaardigheid, luisteren, spreken, vocabulaire en grammatica.
- Aan het eind van ieder hoofdstuk is er een videoles en een project.

Wat moet je per unit doen?

- Luisteroefeningen
- Leesteksten
- Schrijfoefeningen
- Grammatica
- Vocabulary
- Project

Hoe moet je de woordjes leren?

- Leer de woorden EN-EN.
- Zorg er ook voor dat je de woorden goed kunt schrijven.
- Zorg er voor dat je de woorden niet alleen los weet maar dat je ze ook in een zin kan gebruiken.
- Woorden hardop uitspreken.
- Leer de woorden met behulp van het zinnetje waar ze in staan.
- Leer de woorden in kleine groepjes, bijvoorbeeld 5, een tijdje later nog eens 5, en daarna herhalen.
- Woorden die je slecht kunt onthouden, opschrijven en herhalen.
- Gebruik een online leerprogramma zoals Memrise of Quizlet.

Hoe moet je de Grammar leren?

- Gebruik de aantekeningen die je van een docent krijgt om te leren.
- Veel oefenen.
- Herhaal als je thuiskomt wat je die dag geleerd hebt.

Buiten het boek:

- We zullen niet alleen uit het boek werken maar ook via readers en andere opdrachten.
- Je docent zal aangeven wat de projecten zijn en je mag kiezen.
- Soms kan het gebeuren dat we een deel in de hoofdstuk overslaan en dan weer later op terugkomen.
- Zorg dat je altijd een schrift bij je hebt om aantekeningen te maken! Het kan gebeuren dat je iets moet leren voor een toets dat je in een eerdere periode hebt geleerd dus gooi NIETS weg!

Magister/Classroom:

- We zullen niet alleen vanuit het Student Book of Online workbook werken, soms zijn er ook opdrachten op Classroom te vinden.
- Huiswerk wordt in de klas opgegeven en is ook in Magister te vinden.
- In Magister kan je zien wanneer toetsen zijn en wat je daarvoor moet leren.

TIP

- Herhaal als je thuis komt eerst wat je die dag besproken en geleerd hebt
- (in 10 minuten) en ga dan pas aan je huiswerk, doe eerst wat je moeilijk vindt en dan het makkelijke.
- Als je voor een HO, SO of PW moet leren, vergeet dan niet om ook de oefeningen in je online workbook te leren.

Geschiedenis

Je hebt nodig:

- Lesmethode Memo op je chromebook
- Leerwerkboek Memo deel A en deel B
- Een schrift of multomap met schrijfpapier voor aantekeningen

Werken in de les

In de les werk je met de digitale lesmethode *Memo*. In het brugklasjaar ga je de tijd van de prehistorie, Grieken, Romeinen en Middeleeuwen beleven en ontdekken. In de lessen werk je aan diverse opdrachten om de leerstof goed te leren begrijpen en leer je hoe je de historische vaardigheden moet toepassen. De vaardigheden heb je nodig tot en met je eindexamen, deze zijn dus heel belangrijk! Aan het eind van elk hoofdstuk kun je een *Test Jezelf* maken om voor jezelf te controleren of je de leerstof en vaardigheden uit de les goed hebt begrepen. Het uitwerken van alle opdrachten doe je in de digitale lesmethode. Naast de digitale lesmethode heb je ook een papieren leerwerkboek. Je gebruikt het leerwerkboek om overzicht te houden als je opdrachten in de digitale omgeving maakt en om uit te leren voor de toetsen. Uit ervaring hebben wij geleerd dat je gemakkelijker uit een boek teksten en begrippen kunt leren dan vanaf een chromebook. In de les werk je altijd met de digitale methode en je leerwerkboek. Het is dus heel belangrijk dat je elke les je chromebook opgeladen bij je hebt. Zorg daarnaast dat je ook je leerwerkboek mee naar de les neemt en oortjes met aansluiting op je chromebook voor het luisteren van filmpjes die bij de lesmethode horen.

Leren voor een proefwerk

Leren begint steeds met het doorbladeren van het hoofdstuk. Daarbij vraag je je af: Wat valt me op? Welke plaatjes zie je en waarom zijn die gekozen? Welke begrippen worden er genoemd en weet ik nog wat deze betekenen? Ook denk je goed na over wat je nog van het onderwerp weet voordat je de tekst gaat leren.

Vervolgens ga je de begrippen goed leren. Deze geven aan wat belangrijk is. Pas daarna ga je tekst lezen en leren. Sommigen vinden het prettig om een samenvatting te maken, anderen leren het beste met een mindmap. Alle leermogelijkheden zijn zinvol, als het uitgangspunt van het leren ook maar het gebruik van de leerdoelen is. Tijdens de lessen krijg je van je docent nog tips over het leren van een hoofdstuk.

Oriëntatiekennis

Bij bijna alle vakken is het normaal dat je blijft onthouden wat je hebt geleerd. Zo moet je bij wiskunde niet vergeten hoe je moet optellen en vermenigvuldigen. Bij geschiedenis gaat het eigenlijk net zo. We oefenen iedere periode met oriëntatiekennis zodat je goed leert wat belangrijk is. Ook is het van belang dat je de historische vaardigheden kunt gebruiken.

Aardrijkskunde

Je hebt nodig:

- Chromebook

Digitaal werken

Je werkt met opdrachten die in classroom staan op je Chromebook. Daar vind je de theorie en de bijbehorende opgaven. Je docent vertelt je welke opdrachten je moet maken. Elke paragraaf begint met een klein stukje tekst als introductie. De leestekst is opgebouwd uit een aantal delen. Boven elk deel staat een titel.

In de tekst staan dikgedrukte woorden; dit zijn de belangrijkste begrippen. Deze begrippen staan uitgelegd in de tekst, maar staan ook in de begrippenlijst.

Voorbereiden van een schriftelijke overhoring of een proefwerk

Hieronder zie je hoe, en in welke volgorde, je een aardrijkskundetoets het beste kan voorbereiden:

- Zorg voor een goede planning.
- Werk de leerdoelen uit. Leerdoelen zijn de basis van het hoofdstuk.
- Leer de begrippen goed. De app Quizlet is een handig hulpmiddel bij het leren van de begrippen.
- Bestudeer de opgaven nog een keer. Hier kun je natuurlijk zien welk onderdeel van de stof je moeilijk vond.
- Bestudeer de plaatjes, grafieken en figuren nog een keer goed. Zorg dat je begrijpt wat er duidelijk wordt gemaakt in deze bronnen.
- Maak de herhalings-, en verdiepingsopgaven.

Veel plezier met aardrijkskunde!!

Wiskunde

Je hebt nodig:

- Boek & werkboek
- passer, geo-driehoek, schaar, lijm
- rekenmachine
- groot schrift met vierkante ruitjes van 1 bij 1 cm
- pen, potlood, kleurtjes

Tips bij het werken in de les

- Benut goed wat de docent zegt. Hij laat je de rode draad zien. Hij geeft aan welke opgaven belangrijk zijn, en vooral: hoe je het moet doen, ook op een proefwerk!
- Bij ieder hoofdstuk krijg je een "studiewijzer". Hierin staan de leerdoelen en de opgaven die je moet maken.
- Samenwerken met je buur kan heel goed zijn, zolang je maar zelf actief naar oplossingen blijft zoeken. Soms legt je buur alles zo goed uit, dat je zelf niet meer hebt hoeven nadenken. En dat moet nu juist bij wiskunde wél gebeuren.
- Kijk je werk kritisch na. Verbeter waar nodig, maar schrijf het antwoordenboekje niet klakkeloos over. Snap je wat je fout hebt gedaan? Zo niet, vraag het je docent.
- Verbeter met een andere kleur: dan zie je bij de voorbereiding van een proefwerk direct welke opgaven moeilijk voor je waren.

Tips bij het maken van huiswerk

- Maak je werk zoveel mogelijk in de les af, of 's middags na de les: de uitleg zit dan nog vers in je geheugen.
- Als je een som niet begrijpt, blijf dan niet staren naar die som, maar sla de som ook niet zonder meer over. Doe iets, bijvoorbeeld:
 - Lees de som en het stukje theorie ervoor nog eens goed. Wat zijn de belangrijkste dingen eruit? Zeg het met je eigen woorden.
 - Zoek of er verband is met een vorige opgave.
 - Pak een kladblaadje en probeer wat. Maak een schetsje.
 - Kijk naar wat je wél snapt. (En snap je dat echt?)
 - Bedenk een vraag over wat je niet snapt en schrijf deze op.
 - Als het dan nog niet lukt (niet te snel opgeven), sla je de som even over en ga je de volgende proberen. Misschien lukt het later wel.
 - Tenslotte kun je het de volgende les vragen. Maak daarvoor een aantekening in de kantlijn van je schrift, zodat je het niet vergeet.

Tips bij het leren voor een proefwerk

- Waar gaat het proefwerk precies over? Heeft de docent al laten blijken welk soort vragen er in ieder geval in komen? Hoe gingen de vorige wiskundeproefwerken? Welk soort fout maak jij vaak? Hoe kun je die deze keer voorkomen?
- Maak niet het hele hoofdstuk opnieuw. De opgaven met een A er voor zijn de afsluitende opgaven.
Welke aanwijzingen heeft je docent gegeven? Bekijk de D-Toets goed. En kijk nog eens heel goed naar alle opgaven die je hebt moeten verbeteren.
- Leer alle nieuwe woorden en begrippen. Zeg met eigen woorden wat ze betekenen en wat je er mee kunt doen. Schrijf ze ook eens op.
- Kijk vooral ook goed in de samenvatting naar hoe je dingen moet doen.
- Bedenk dat bij een toets de uitwerkingen belangrijk zijn en niet alleen de antwoorden.
- Vertel in 2 minuten hardop wat de kern is van dit hoofdstuk.

Bij wiskunde heb je bij het nalezen en bekijken van opgaven en de samenvatting al snel een gevoel van 'dat weet ik wel', maar kun je het dan ook? Daar kom je alleen achter door het ook te doen, opgaven te maken en veel te oefenen!

Biologie

Je hebt nodig:

- Nectar 1 (leerboek) en werkboek
- snelhechter of multomap met schrijfblaadjes
- pen, potloden
- schaar en lijm

In de les

- Zorg dat je de benodigde spullen bij je hebt.
- Denk en doe actief mee. Luister naar de uitleg. Maak aantekeningen. Stel vragen. Schrijf vragen van je leraar of een klasgenoot op. Vaak komen dit soort vragen terug in een toets.
- Werk netjes en overzichtelijk. Schrijf op bij welk hoofdstuk en welke paragraaf de aantekeningen, vragen en opdrachten horen.
- Verbeter fouten. Schrijf het juiste antwoord met een andere kleur achter het antwoord dat fout is. Gebruik dus geen Tipp-ex. Van je fouten kun je leren. Schrijf antwoorden uit de antwoordenboekjes nooit zomaar over.
- Vaak krijg je in de les tijd om zelfstandig te werken of om aan je huiswerk te beginnen. Doe dit, want je hebt daardoor minder thuis te doen. Bovendien zit je nog goed in de nieuwe stof en kun je je leraar vragen stellen als iets nog niet duidelijk is.

In de les en thuis aan het werk

Maken

- Vooraf: Bij welke paragraaf horen de vragen of opdrachten die je moet maken? Lees eerst deze paragraaf en maak dan pas de vragen en opdrachten.
- Tijdens: Als je een vraag niet begrijpt, probeer er dan achter te komen wat je niet begrijpt. Sla een vraag nooit zo maar over.
- Na: Controleer of je hebt gemaakt wat je moest maken.

Bestuderen

- Vooraf: Wat moet je bestuderen? Kijk naar de titel van de paragraaf en zorg dat je weet waarover het gaat. De leerdoelen per paragraaf helpen je op weg welke stof je écht moet kennen of begrijpen.
- Tijdens: Vat de stukjes tekst in je eigen woorden samen. Schrijf deze samenvattingen in je map.
Vergelijk jouw samenvatting met de onthoudstukjes uit het tekstboek.
 - Ken je alle vetgedrukte woorden uit de tekst?
 - Maak gebruik van de begrippenlijst achter in je boek.
 - Schrijf op wat nog niet duidelijk is. Vraag dit de volgende les.
 - Bedenk zelf vragen bij de bestudeerde tekst.
- Na: Controleer of je gedaan hebt wat je moest doen.

In de online leeromgeving van Nectar vind je oefenmateriaal.

Leren

- Vooraf: Beheers je de leerdoelen voor de stof die je moet leren? Neem dan deze bladzijden, vragen, aantekeningen en samenvattingen nog eens aandachtig door.
- Tijdens: Leer je samenvattingen. Kijk naar de stukjes onthoud uit je leerboek. In een toets (proefwerk of overhoring) moet je de kennis vaak toepassen in een nieuwe situatie. Dat kan je alleen als je het geleerde ook echt begrijpt. Leer dus niet domweg uit je hoofd. Kijk nog eens naar de gemaakte vragen. Welke fouten had je hierbij gemaakt? Kun je deze vragen nu wel goed maken?
- Na: Heb je alles geleerd wat je moest leren? Begrijp je alles? Bestudeer het overzicht in je leerboek en maak de Test jezelf.

ICT-hulp

Studiewijzers staan in de Classroom.

- Op www.bioplek.org staan animaties en uitleg over de verschillende onderdelen.
- Op www.biologiepagina.nl vind je extra oefenmateriaal en uitleg.

Vaardigheden

Tijdens de biologielessen maak je kennis met verschillende vaardigheden. Je kunt hierbij denken aan het houden van een spreekbeurt, het kunnen werken met de microscoop en het maken van een tekening. Achter in je biologieboek vind je hiervoor tips. In het leerboek worden ze Checklists genoemd. Maak er een gewoonte van elke keer als je zo'n opdracht krijgt, deze tips erbij te nemen.

Toetsing

Kleine hoeveelheden leerstof wordt afgenomen in de vorm van een schriftelijke overhoring, bijv. enkele paragrafen. Deze duurt maximaal 20 minuten. Grote hoeveelheden leerstof, bijv. een proefwerk duurt maximaal 45 minuten.

Techniek

Je hebt nodig:

- Chromebook
- vulpotlood of een 2H potlood
- (voor lang haar) haarelastiekje
- snelhechter

Techniek is een leuk doe-vak, waarbij je ook je hersens moet gebruiken. In het blokuur per week is er meestal éérst instructie (± 10 minuten), dan ga je werken aan allerlei opdrachten. Tenslotte gaan we opruimen (5 min. voor dat de bel gaat).

Roulatie-practicum

We werken tijdens de les in 4 groepen (A - B - C - D). Elke groep doet elke week iets anders. Dat vind je op de **routekaart**. Dit heb je bij elke les nodig. Hierover krijg je allemaal uitleg van je docent. Je krijgt ook een werkkaart. Deze werkkaart mag niet mee naar huis. Op de werkkaart houden we bij wat je gedaan hebt en hoe je het gedaan hebt. Elke week is er huiswerk. Dat staat op de routekaart (en ligt voor de hele periode vast) en wekelijks een verwijzing naar je routekaart op magister. De docent controleert af en toe het huiswerk en tekent dat af op je werkkaart. Aan het einde van elke periode komt er een beoordeling van je werkboek (alle huiswerkopdrachten).

Je spullen bewaar je in een bakje met je nummer erop. Is je werkstuk te groot, dan gaat het in de klassenbak. Zet op al je spullen je naam.

Toetsen

Er zijn 5 thema's of onderwerpen en bij elk thema hoort een proefwerk. Je leerwijzer staat in Classroom (met oefentoets en kahoot)

Verder maak je eigen aantekeningen voor het proefwerk.

Tips voor in de les

Als je binnenkomt:

Chromebook, routekaart en etui uit je tas; tas in een vakje en lang haar bij elkaar. (Voorkomt ongelukken bij de boormachine). Lang haar niet in een staart, rode kaart !

- Instructie
- Doe altijd de opdrachten zoals op de routekaart. Dus niet iets van de vorige les afmaken!!
- Tijd over?: maak oude opdrachten af!
- Tijd tekort?: schrijf je in voor de AKKU (noteer naam/klas in blauwe multimap op bureau docent)
- Ziek geweest?: laat op werkkaart noteren en regel de AKKU! Dit is verplicht.
- Opdrachten eerst lezen, dan pas aan de slag
- Snap je iets niet: vragen!!!

Tips voor thuis

Huiswerk maken. Maak altijd je huiswerk zoals het voor jou op de routekaart staat. Elke groep heeft dus ander huiswerk! Zorg dat je je thuis goed voorbereidt (huiswerk maken), zodat je efficiënter kunt werken en je werk gemakkelijker in de les afkrijgt.

Veel plezier bij het leukste vak van het Alkwin Kollege!!

Levensbeschouwing

Toetsing en studietips

Toetsing

Bij Levensbeschouwing werk je aan een portfolio door middel van portfolio-opdrachten. In de werkwijzer vind je per periode verschillende portfolio-opdrachten, inclusief de leerdoelen. LET OP: niet alleen de docent beoordeelt jouw portfolio-opdrachten, maar ook en in eerste instantie jij zelf en klasgenoten. Je gaat leren feedback geven, zodat je van elkaar kunt leren en de feedback kunt gebruiken om jouw werk te verbeteren. Dit leerproces van feedback geven/ontvangen en verwerken, en jouw reflectie daarop, maken ook deel uit van het eindproduct waarvoor je een Onvoldoende of een Voldoende krijgt. Uiteindelijk moeten al jouw portfolio-opdrachten met een Voldoende beoordeeld zijn.

Naast de portfolio-opdrachten krijg je in de eerste drie periodes over de bestudeerde stof per periode één RTTI-toets met de volgende vraagsoorten:

- Reproductievragen testen of jij kennis goed kunt onthouden en 'reproducen'. Reproductievragen bevatten alleen maar meerkeuzevragen over de begrippen uit de begrippenlijst.
- Toepassingsvragen testen of jij de kennis die jij in het boek en tijdens de lessen hebt opgedaan, kunt toepassen in bekende en onbekende voorbeelden/situatie. Meestal moet je hiervoor een tekstje lezen of een plaatje bestuderen en bijvoorbeeld bedenken welk begrip daarbij hoort. Toepassingsvragen bevatten zowel meerkeuzevragen als open vragen.
- Inzichtsvragen testen bij Levensbeschouwing vooral of jij jouw standpunt op basis van de geleerde stof kunt uitleggen. Soms word je ook gevraagd om argumenten te geven tegen jouw standpunt! Inzichtsvragen zijn altijd open vragen.

Door middel van een analyse van jouw scores op de verschillende soorten vragen, krijg jij inzicht in jouw 'leersituatie', zodat je voor een volgende toets gericht kunt leren.

Studietips

De ervaring leert dat leerlingen Levensbeschouwing niet altijd even makkelijk vinden. Dat komt enerzijds door de nieuwe, soms vreemde woorden/begrippen die voorbij komen, anderzijds doordat het bij Levensbeschouwing vaak voorkomt dat niet één antwoord goed is. Bij wiskunde is en blijft $1 + 1 = 2$, maar bij Levensbeschouwing is het antwoord op de vraag 'wat moet je doen als iemand jou om hulp vraagt?' nog niet zo makkelijk. Sommige leerlingen zeggen: 'het is mijn mening en die kan niet

fout zijn,' maar zo makkelijk kom je daar niet mee weg. Het gaat er bij Levensbeschouwing niet (alleen) om of je het ergens mee eens of oneens bent, maar vooral waarom?! Goede antwoorden zijn antwoorden waaruit blijkt dat je goed hebt nagedacht over de vraag en ook argumenten tegen jouw standpunt hebt overwogen.

Voor reproductievragen is het belangrijk dat je de begrippenlijst goed leert. Lees eerst de begrippen goed door en schrijf ze eventueel over. Als je iets niet begrijpt of je kent bepaalde woorden niet, zoek het op en/of vraag het! Probeer vervolgens - waar mogelijk - voorbeelden te bedenken die bij het begrip passen. Tot slot is het belangrijk dat je de begrippen aan iemand anders kunt uitleggen. Probeer dat in jouw eigen woorden te doen, met jouw eigen voorbeeld(en) en niet simpelweg de beschrijving uit de begrippenlijst uit je hoofd op te dreunen.

Voor toepassingsvragen is het belangrijk dat je de tekstjes en de plaatjes uit het boek kunt verbinden met de begrippen die erbij horen (die moet je dus nog steeds kennen!). Lees het tekstje of bekijk het plaatje en schrijf voor jezelf op wat het tekstje/plaatje met het bijbehorende begrip te maken heeft. Bedenk vervolgens voorbeelden uit jouw eigen leven, uit het nieuws of van (social) media die je ook kunt verbinden met die begrippen. Als je twijfelt of je een goed voorbeeld hebt gekozen, leg het dan aan iemand uit en vraag of hij/zij het een goed voorbeeld vindt. LET OP: hierbij is het belangrijk dat je goed kunt uitleggen/beargumenteren waarom jij denkt dat het een goed voorbeeld is!

Voor inzichtsvragen is het belangrijk dat je de begrippen en bijbehorende voorbeelden kunt gebruiken om verschillende standpunten uit te leggen en te verklaren. Om dit te oefenen, is het van belang dat je op school, maar ook thuis discussies voert. Vraag wat je moeder vindt van het homohuwelijk, vraag wat je vader vindt van Zwarte Piet, vraag wat je oma vindt van de vluchtelingen, etc. En vergeet niet te vertellen wat jij ervan vindt en vooral waarom!

LEVENSBSCHOUWING

**ALS ER
EEN GOD ZOU ZIJN
Zouden er
GEEN SCHOLEN ZIJN**

Postbus 1045
6801 BA Arnhem www.loesje.nl

Muziek

Voor muziek heb je een online werkboek waarin je de luisteropdrachten, speelstukken en liedjes kunt vinden. De meeste opdrachten doe je klassikaal in de les.

Via de classroom kan je je aanmelden voor de site van muziek. Hierop vind je allerlei achtergrondinformatie bij de opdrachten (instructiefilmpjes, links naar youtube, notenvoorbeelden en alle muziektheorie die je voor toetsen moet weten

Af en toe krijg je wel huiswerk mee en daar ga je als volgt mee om:

Leren:

Op de site staan muzikale begrippen uitgelegd per thema. Ook noten lezen staat daar uitgelegd. Als je iets moet leren dan gaat het om deze 2 zaken.

Je moet iemand de begrippen uit kunnen leggen en kunt opdrachten met noten maken.

Oefenen:

Een partij uit een muziekstuk dat in de les behandeld is, zelf oefenen. Dat kan op een toetsinstrument, op een app die een toetsenbord op je chromebook laat zien of op het paper-keyboard (dat krijg je in de les).

Speelstukken instuderen:

Vooraf: Lees de partij in het werkboek, beluister de partijen op de site

Tijdens:

Oefen het ritme:

- tel hardop 1 maat vooraf: 1 2 3 4
- tel hardop regelmatig door
- tik de tellen waarop je moet spelen

Oefen de noten:

- tel hardop regelmatig de maat
- tik op het keyboard op de juiste toets (speel met 5 vingers)
- oefen eerst het muziekstuk in kleine stukjes (bv steeds 2 maten)
- combineer de maten vervolgens tot regels en dan tot het hele stuk

Muziek beluisteren:

Muziek beluisteren gebeurt in de les. Soms krijg je opdrachten mee van je docent

Leren voor een luistertoets bij muziek

- Lees de intro van het thema zodat je weet wat de bedoeling van het thema is.
- Lees op de site alle informatie een keer goed door zodat je de grote lijn ervan begrijpt.
- Leer de begrippen van het hoofdstuk die uitgelegd staan bij Muziektheorie en leer de notentheorie.
- Bekijk vooral de opdrachten in je werkboek waarin je fouten had gemaakt.

Van je docent krijg je de precieze info over wat je wel en niet moet leren/kunnen.

Beeldend

Hoe doe je het als leerling goed bij het vak Beeldende Vorming?

- **Het werken in de les is hoofdzaak.** Je neemt je werk nooit mee naar huis, wat je in de les maakt is bepalend voor je cijfer.
- **Zelfstandigheid.** Voor een goede beeldende ontwikkeling moet je *leren zelf ideeën te bedenken en oplossingen te vinden voor de moeilijkheden die je tegenkomt.*
- Als het gaat om ideeën bedenken, zijn er altijd meerdere mogelijkheden. Er is nooit sprake van één juiste oplossing, wees creatief en zoek je eigen weg.
- Wat betreft moeilijkheden die je kunt tegenkomen: Als iets niet duidelijk is, probeer eerst zelf een oplossing te bedenken, vraag het vervolgens aan klasgenoten en indien nog steeds onduidelijk: aan de docent.
- **Ga zorgvuldig om met materialen en werkstukken van jezelf en van anderen.** Het is nadelig als er beschadigingen komen aan jouw werkstuk, of aan die van een klasgenoot. Of als er iets kwijt is. Je docent rekent erop dat je heel zorgvuldig en veilig (!) met de beschikbare materialen en gereedschappen werkt.
- **Zorg dat je je multomap altijd bij je hebt.** In je map zit de opdracht waar we tijdens de les mee bezig zijn. Je map is als het ware je portfolio. Daarin zitten dus eerder gemaakte opdrachten met (foto's van) de resultaten en beoordelingen. De opdrachten zijn ook terug te vinden in Classroom. Dus mocht je je map een keer vergeten zijn, kun je daar terecht.
- **Concentratie** bij de uitleg en bij het maken van je werkstuk is heel belangrijk. Het voorkomt een verkeerde aanpak van de opdracht en verbetert de kwaliteit van je werk.

Huiswerk

We streven ernaar zoveel mogelijk werk in de les te verzetten. Maar het kan voorkomen dat er tussendoor kleine huiswerkopdrachten gemaakt moeten worden. Deze opdrachten zijn altijd een voorbereiding op de volgende les. Het verschilt per opdracht of deze op papier of via Classroom ingeleverd dient te worden.

Heb je lessen gemist of loop je achter? Ga in gesprek met je docent op zoek naar een oplossing.